

Het evangelie van Thomas

Dit zijn de geheime woorden die Jezus de Levende gesproken heeft en die Didymus Judas Thomas heeft opgeschreven.

1 En hij heeft gezegd: Hij die de betekenis van deze woorden zal vinden zal de dood niet smaken.

2 Jezus heeft gezegd: Dat hij die zoekt niet ophoude met zoeken tot hij gevonden heeft en als hij gevonden zal hebben zal hij verbijsterd zijn en verbijsterd zijnde zal hij in verwondering opgaan en hij zal heersen over het Al.

3 Jezus heeft gezegd: Indien zij die u leiden u zeggen: ziet, het Rijk is in de hemel, dan zullen de vogels van de hemel u vóór zijn; indien zij u zeggen: ziet, het is in de zee, dan zullen de vissen u vóór zijn. Maar het Rijk, het is het binnenste en het is het buitenste van u. Wanneer gij uzelf zult kennen dan zult gij gekend zijn en zult gij weten dat gijzelf de zonen van de levende Vader zijt. Maar indien gij uzelf niet kent, dan zijt gij in armoede en gijzelf zijt armoede.

4 Jezus heeft gezegd: Een oude van dagen zal niet aarzelen een heel klein kind van zeven dagen te ondervragen naar de plaats van het leven en hij zal leven want vele eersten zullen laatsten worden en zij zullen Eén zijn.

5 Jezus heeft gezegd: Ken wat vóór uw gelaat is en wat u verborgen is zal u onthuld worden want niets is verborgen dat niet openbaar zal worden.

6 Zijn discipelen ondervroegen hem, zeggende: Wilt ge dat we vasten? Hoe zullen we bidden? Hoe zullen we aalmoezen geven? En welke voorschriften zullen we volgen voor het eten? Jezus zei: Liegt niet, en wat ge haat, doet dat niet, omdat alles onthuld is in het aanschijn van de hemel. Niets dat verborgen is zal ongeopenbaard blijven en niets dat bedekt is zal ononthuld blijven.

7 Jezus heeft gezegd: Gelukkig is de leeuw die door de mens gegeten zal worden, en de leeuw zal mens zijn; en ongelukkig is de mens die door de leeuw gegeten zal worden, en de mens zal leeuw zijn.

8 En hij heeft gezegd: De mens is als een wijze visser die zijn net in zee had geworpen. Hij haalde het uit de zee vol kleine vissen. Onder hen vond de wijze visser een grote en goede vis. Al de kleine vissen wierp hij terug in de diepte der zee, zonder aarzelen koos hij de grote vis. Wie oren heeft om te horen, hore!

9 Jezus heeft gezegd: Ziet, de zaaier ging uit. Hij vulde zijn handpalm. Hij wierp. Enkele graankorrels vielen op de weg, de vogels kwamen en pikten ze. Andere vielen op de rotsgrond, ze schoten geen wortel in de aarde en hieven geen aren ten hemel. En andere vielen tussen de doornen, deze verstikten het zaad en de worm at het op. En andere vielen op een goede aarde, zij zonden een goede vrucht naar de hemel: er kwamen er zestig per maat en honderdtwintig per maat.

10 Jezus heeft gezegd: Ik heb vuur op de wereld geworpen en nu behoed ik het tot het oplaait.

11 Jezus heeft gezegd: Deze hemel zal voorbijgaan en die boven hem is zal voorbijgaan en zij die dood zijn leven niet en de levenden zullen niet sterven. De dagen dat gij at wat dood is hebt gij het tot iets levends gemaakt. Wanneer gij in het licht zult zijn, wat zult gij dan doen? Ten tijde dat gij één waart hebt gij u tot twee gemaakt, maar dan, twee zijnde, wat zult gij doen?

12 De discipelen zeiden tot Jezus: Wij weten dat gij ons zult verlaten. Wie zal dan groot zijn over ons? Jezus zei hun: In uw graad van ontwikkeling zult gij naar Jacobus de Rechtvaardige gaan. De zaken van hemel en aarde komen hem toe.

13 Jezus heeft tot zijn discipelen gezegd: Vergelijkt mij en zegt mij op wie ik lijk. Simon Petrus zei hem: Gij lijkt op een rechtvaardige engel. Mattheus zei hem: Gij lijkt op een wijze denker. Thomas zei hem: Meester, mijn mond zal zeker weigeren te zeggen op wie gij lijkt. Jezus zei: Ik ben uw meester niet meer want gij hebt gedronken en hebt u beroesd aan de opborrelende bron die ik heb laten opwellen. En hij nam hem terzijde en zei drie woorden tegen hem. Toen Thomas terug bij zijn gezellen kwam ondervroegen dezen hem: Wat heeft Jezus u gezegd? Thomas zei hun: Indien ik u een enkel woord zei van wat hij mij gezegd heeft, zoudt gij stenen grijpen en zoudt gij ze naar mij werpen, en het vuur zou uit de stenen springen en ze zouden u verbranden.

14 Jezus heeft hun gezegd: Indien gij vast zult gij uzelf een zonde veroorzaken, en indien gij bidt zult gij veroordeeld worden, en indien gij aalmoezen geeft zult gij uw geesten kwaad berokkenen. En indien gij in enig land gaat en in die streken rondgaat, indien men u ontvangt, eet wat men u voorzet, geneest diegenen onder hen die ziek zijn. Want wat in uw mond zal binnengaan zal u niet verontreinigen maar wat uit uw mond zal komen dat zal u verontreinigen.

15 Jezus heeft gezegd: Als ge hem zult zien die niet uit de vrouw geboren is, werpt u dan neer op uw aangezicht en aanbidt hem. Hij is het: uw Vader.

16 Jezus heeft gezegd: Wellicht denken de mensen dat ik gekomen ben om vrede over de wereld te verspreiden en weten zij niet dat ik verdeeldheid op aarde ben komen werpen, het vuur, het zwaard, de oorlog. Want vijf zullen een huis bewonen, drie tegen twee zullen ze zijn en twee tegen drie de vader tegen de zoon en de zoon tegen de vader. En ze zullen er staan als éénlingen.

17 Jezus heeft gezegd: Ik zal u geven wat het oog niet gezien heeft wat het oor niet gehoord heeft en wat de hand niet geraakt heeft en wat tot het hart van de mens niet gestegen is.

18 De discipelen zeiden tot Jezus: Zeg ons hoe het einde zal zijn. Jezus zei: Hebt gij daarom dan het begin ontsluitend om naar het einde te zoeken? Want daar waar het begin is daar zal het einde zijn. Zalig hij die in het begin zal staan en hij zal het einde kennen en hij zal de dood niet smaken.

19 Jezus heeft gezegd: Zalig hij die reeds was vooraleer hij bestond. Indien gij mijn discipelen zijt en mijn woorden hoort zullen deze stenen u dienen. Gij hebt immers vijf bomen in het paradijs die zomer noch winter bewegen en hun bladeren vallen niet. Wie hen zal kennen zal de dood niet smaken.

20 De discipelen zeiden tot Jezus: Zeg ons waaraan het Rijk der hemelen gelijk is. Hij zei hun: Het is gelijk aan een mosterdzaad het kleinste van alle zaden maar als het valt in bewerkte grond groeit er een grote scheut uit die een schuilplaats is voor de vogelen des hemels.

21 Mariam zei tot Jezus: Op wie gelijken uw discipelen? Hij zei: Zij gelijken op kleine kinderen die zich op een veld ophouden dat niet van hen is. Als de meesters van het veld zullen komen zullen zij zeggen: Laat ons ons veld! En zij, zij kleden zich in hun bijzijn uit om hun hun veld te laten en te geven. Daarom zeg ik u: Als de meester van het huis weet dat de dief komt, zal hij waken vóór hij komt en hij zal hem geen gat laten boren in het huis van zijn rijk om er zijn zaken uit weg te halen. Wat u betreft: waakt tegenover de wereld, omgord uw lendenen uit alle kracht opdat de rovers geen weg vinden tot u. Want het voordeel waar gij naar uitkijkt, zij zullen het vinden. In het centrum van uzelf zij er een verwittigd man! Toen de vrucht rijp was is hij inderhaast gekomen, zijn sikkel in de hand, hij heeft haar geplukt. Wie oren heeft om te horen, hore!

22 Jezus zag kleine kinderen die gezoogd werden. Hij zei tot zijn discipelen: Deze zuigende kleintjes zijn te vergelijken met hen die naar het Rijk gaan. Ze zeiden hem: Indien we dus klein zijn, zullen wij dan het Rijk binnengaan? Jezus zei hun: Als ge van twee één zult maken en het binnenste als het buitenste en het buitenste als het binnenste en het bovenste als het onderste om het mannelijke en het vrouwelijke tot één te maken opdat het mannelijke niet mannelijk blijve en het vrouwelijke niet vrouwelijk, als ge ogen zult maken in plaats van een oog en een hand in plaats van een hand en een voet in plaats van een voet een beeld in plaats van een beeld, dan zult gij het Rijk binnengaan.

23 Jezus heeft gezegd: Ik zal u uitkiezen, een uit duizend en twee uit tienduizend en zij zullen bevestigd worden in hun éénzijn.

24 Zijn discipelen zeiden hem: Licht ons in over de plaats waar gij zijt want het is nodig dat we haar zoeken. Hij zei hun: Wie oren heeft, hore! Er is licht binnen een lichtend wezen en het verlicht de ganse wereld. Indien het niet verlicht is het duisternis.

25 Jezus heeft gezegd: Bemin uw broeder als uw ziel waak over hem als over uw oogappel.

26 Jezus heeft gezegd: De splinter in het oog van uw broeder gij ziet hem maar de balk in uw eigen oog gij ziet hem niet. Als gij de balk uit uw oog verwijderd zult hebben dan zult gij klaar zien om de splinter uit het oog van uw broeder te verwijderen.

27 Als gij niet vast ten opzichte van de wereld zult gij het Rijk niet vinden, als gij van de sabbat niet de sabbat maakt zult gij de Vader niet zien.

28 Jezus heeft gezegd: Ik stond in het midden van de wereld en ik heb mij aan hen in mijn vlees geopenbaard. Ik heb ze allen dronken gevonden. Ik heb onder hen niemand gevonden die dorst had, en mijn ziel heeft voor de zonen der mensen geleden omdat ze blind zijn in hun hart en niet zien dat ze ledig ter wereld zijn gekomen en zelfs pogen de wereld ledig te verlaten. Maar ziet: nu zijn ze dronken. Als ze hun wijn zullen hebben opgegeven dan zal hun geardheid veranderen.

29 Jezus heeft gezegd: Als het vlees ontstaan is wegens de geest is het een wonder, maar als de geest ontstaan is wegens het lichaam is het wonder boven wonder. Maar ik, ik verwonder mij over het volgende: hoe deze grote rijkdom in deze armoede heeft gewoond.

30 Jezus heeft gezegd: Daar waar drie goden zijn zijn het goden, daar waar er twee zijn of n, daar ben ik met hem.

31 Jezus heeft gezegd: Geen enkele profeet wordt in zijn dorp aanvaard, een geneesheer verzorgt diegenen niet die hem kennen.

32 Jezus heeft gezegd: Een stad die gebouwd is op een hoge berg en die sterk is kan niet vallen noch kan zij verborgen zijn.

33 Jezus heeft gezegd: Wat ge met het ene oor zult horen schreeuw het in het andere oor verkondig het op uw daken. Want niemand steekt een lamp aan en zet ze onder de korenmaat noch zet ze op een verborgen plaats, maar hij zet ze op de kandelaar opdat diegenen die komen en gaan haar licht zouden zien.

34 Jezus heeft gezegd: als een blinde een blinde leidt, vallen ze alle twee in een diepe kuil.

35 Jezus heeft gezegd: Het is niet mogelijk dat iemand binnenbreke in het huis van de sterke en het met geweld inneme tenzij hij zijn handen vastbind: dan zal hij zijn huis ondersteboven keren.

36 Jezus heeft gezegd: Maak u geen zorgen van 's morgens tot 's avonds en van 's avonds tot 's morgens om wat gij zult aantrekken.

37 Zijn discipelen zeiden: Op welke dag zult gij u aan ons openbaren en welke dag zullen wij u zien? Jezus zei: Als gij uw schaamte zult afleggen uw klederen zult nemen ze aan uw voeten zult leggen en zoals de zeer kleine kinderen ze zult vertrappelen, dan zult ge de Zoon zien van Hem die levend is en gij zult geen angst kennen.

38 Jezus heeft gezegd: Hoevele malen hebt gij ernaar verlangd om deze woorden te horen die ik u zeg, en gij hebt niemand anders van wie gij ze kunt horen. Er zullen dagen komen waarop gij mij zult zoeken en mij niet zult vinden.

39 Jezus heeft gezegd: De Farizeeën en de schriftgeleerden hebben de sleutelen der gnosis ontvangen en hebben ze verborgen. Ze zijn niet binnengetreten en hen die wilden binnentreden lieten ze niet toe. Maar u, weest voorzichtig als de slangen en zuiver als de duiven.

40 Jezus heeft gezegd: Een wijnstok werd buiten de Vader geplant en daar hij niet vaststaat zal hij met de wortel uitgeroeid worden en hij zal vergaan.

41 Jezus heeft gezegd: Aan wie in zijn hand heeft zal men geven en aan wie niet heeft zal zelfs het weinige dat hij heeft ontnomen worden.

42 Jezus heeft gezegd: Weest voorbijgangers.

43 Zijn discipelen zeiden hem: Wie zijt gij, die ons zulke dingen zegt? - Door de dingen, die ik u zeg, weet gij dan niet wie ik ben? Maar gij, gij zijt als de joden: zij houden van de boom zij verfoeien zijn vrucht, zij houden van de vrucht zij verfoeien de boom.

44 Jezus heeft gezegd: Wie de Vader lastert hem zal vergeven worden, en wie de Zoon lastert hem zal vergeven worden. Maar wie de zuivere Geest lastert hem zal noch op aarde noch in de hemel vergeven worden.

45 Jezus heeft gezegd: Men oogst geen druiven op de doornen en men plukt geen vijgen op de distels, want ze geven geen vrucht. Een goed man haalt iets goeds uit zijn schat een kwade man haalt iets kwaads uit de kwade schat die in zijn hart is en hij zegt kwade dingen: want uit de overvloed des harten haalt hij iets kwaads.

46 Jezus heeft gezegd: Van Adam tot Johannes de Doper onder hen die uit de vrouw geboren zijn overtreft niemand Johannes de Doper, zodanig dat zijn ogen niet vernietigd zullen worden. Maar ik heb gezegd: Hij onder u die klein zal zijn zal het Rijk kennen en Johannes overtreffen.

47 Jezus heeft gezegd: Het is niet mogelijk dat een man twee paarden berijdt dat hij twee bogen spant en het is niet mogelijk dat een dienaar twee heren dient, of hij zal de ene eren en de andere smaden. Nooit drinkt een man oude wijn of hij wenst onmiddellijk nieuwe wijn te drinken en men giet geen nieuwe wijn in oude zakken uit angst dat ze zouden barsten en men giet geen oude wijn in een nieuwe zak uit angst dat hij deze zou bederven. Men naait geen oude lap aan een nieuw kleed want er zou een scheur ontstaan.

48 Jezus heeft gezegd: Indien twee onder elkaar vrede maken in eenzelfde huis, zullen zij tot de berg zeggen: verwijder u, en hij zal zich verwijderen.

49 Jezus heeft gezegd: Zalig zijt gij, éénlingen, uitverkorenen, omdat gij het Rijk zult vinden. Daar gij gesproken zijt uit Hem zult gij er terugkeren.

50 Jezus heeft gezegd: Als de mensen u zeggen: Vanwaar komt gij? zegt hun: Wij zijn gekomen uit het licht daar waar het licht uit zichzelf geboren is. Het stond op en openbaarde zich in hun beeld. Als ze zeggen: Wie zijt gij? zegt: wij zijn de zonen en de uitverkorenen van de levende Vader. Als zij u vragen: Wat is het teken van uw vader die in u is? zegt hun: Het is een beweging en een rust.

51 Zijn discipelen zeiden hem: Op welke dag zal de rust komen van hen die dood zijn? En op welke dag zal de nieuwe wereld komen? Hij zei hun: Wat gij verwacht is gekomen maar gij, gij kent het niet.

52 Zijn discipelen zeiden hem: Vierentwintig profeten hebben gesproken in Israël en allen hebben door u gesproken. Hij zei hun: Hem die levend vóór u staat hebt gij verlaten en gij hebt over doden gesproken.

53 Zijn discipelen zeiden hem: Is de besnijdenis nuttig of niet? Hij zei hun: Indien zij nuttig was zou hun vader ze besneden uit hun moeder verwekken. Maar de waarachtige besnijdenis, in de geest, heeft een volledig nut gevonden.

54 Jezus heeft gezegd: Zalig zijt gij, armen, want u behoort het Rijk der hemelen.

55 Jezus heeft gezegd: Wie vader en moeder niet verwerpt kan mijn discipel niet worden en wie broeders en zusters niet verwerpt en zijn kruis niet draagt zoals ik het draag zal mij niet waardig zijn.

56 Jezus heeft gezegd: Wie de wereld heeft gekend heeft een lijk gevonden en wie een lijk heeft gevonden de wereld is hem niet waardig.

57 Jezus heeft gezegd: Het Rijk van de Vader is vergelijkbaar met een man die een goed zaad bezat. Zijn vijand kwam in de nacht hij zaaide onkruid onder het goede zaad. De man liet hun het onkruid niet uitrukken uit angst, zegde hij hun, dat gij zoudt gaan, zeggende: Wij zullen het onkruid uitrukken, en dat gij, samen met het onkruid, ook het graan zoudt uitrukken. Inderdaad, op de dag van de oogst zal het onkruid wel verschijnen en men zal het uitrukken en verbranden.

58 Jezus heeft gezegd: Zalig de mens die de beproevingen heeft gekend: hij heeft het leven gevonden.

59 Jezus heeft gezegd: Kijkt naar Hem die levend is zolang gij leeft, opdat gij niet zoudt sterven en zoudt pogen Hem te zien, en gij niet zoudt kunnen zien.

60 Zij zagen een Samaritaan die, een lam dragend, naar Judea ging. Hij zei tot zijn discipelen: Wat zal hij doen met het lam? Zij zeiden hem: Het doden en opeten. Hij zei hun: Zolang het levend is zal hij het niet opeten tenzij hij het doodt en het een lijk is. Zij zeiden: Anders zal hij het niet kunnen doen. Hij zei hun: Gijzelf dan, zoekt voor uzelf een plaats in het innerlijke van de rust opdat gij geen lijken zoudt zijn en niet opgegeten zoudt worden.

61 Jezus heeft gezegd: Twee rusten op een bed de ene zal sterven, de andere zal leven. Salomè zei: Wie zijt gij, man? Is het, als gesprotene uit het ene dat gij op mijn bed gestegen zijt en aan mijn dis hebt gegeten? Jezus zei haar: Ik ben degene die is gesproten uit diegene die gelijk is, mij is gegeven wat van mijn Vader komt. - Ik ben uw discipel. - Daarom zeg ik dit: Als de discipel leeg is zal hij vol licht zijn maar als hij verdeeld is zal hij vol duisternis zijn.

62 Jezus heeft gezegd: Ik zeg mijn geheimenissen aan hen die mijn geheimenissen waardig zijn. Wat uw rechterhand zal doen dat uw linkerhand niet wete wat ze doet.

63 Jezus heeft gezegd: Er was een rijk man die een groot fortuin bezat. Hij zei: Ik zal mijn fortuin gebruiken om te zaaïen, te oogsten, te planten, mijn zolders met graan te vullen opdat ik van niets tekort zou hebben. Dt dacht hij in zijn binnenste en diezelfde nacht stierf hij. Wie oren heeft, hore!

64 Jezus heeft gezegd: Een man had gasten en nadat hij de maaltijd had aangericht zond hij zijn dienaar om de gasten uit te nodigen. Hij ging naar de eerste en zei hem: Mijn meester nodigt u uit. Deze zei: Ik heb geldzaken met kooplieden, ze komen vanavond bij mij, ik zal hun richtlijnen geven. Ik verontschuldig mij voor de maaltijd. Hij ging naar een andere en zei hem: Mijn meester nodigt u uit. Deze zei hem: Ik heb een huis gekocht en ik heb een dag nodig. Ik zal niet beschikbaar zijn. Hij kwam bij een andere en zei hem: Mijn meester nodigt u uit. Deze zei hem: Mijn vriend gaat trouwen en ik zal de maaltijd voorbereiden, ik zal niet kunnen komen, ik verontschuldig mij voor de maaltijd. Hij ging naar een andere en zei hem: Mijn meester nodigt u uit. Deze zei hem: Ik heb een hoeve gekocht, ik ga de pacht innen, ik zal niet kunnen komen, ik verontschuldig mij. De dienaar keerde terug, Hij zei tegen zijn meester: Zij die gij tot de maaltijd hebt uitgenodigd hebben zich verontschuldigd. De meester zei tot zijn dienaar: Ga langs de wegen wie ge zult vinden breng ze hier om de maaltijd te gebruiken. De kopers en de handelaars zullen niet binnenkomen in de plaatsen van mijn Vader.

65 Hij heeft gezegd: Een rijk man had een wijngaard. Hij gaf hem aan pachters om hem te bewerken en om er de vrucht uit hun handen van te ontvangen. Hij zond zijn dienaar om van de pachters de vrucht van de wijngaard te ontvangen. Ze maakten zich meester van zijn dienaar, ze sloegen hem, weinig scheelde het of ze hadden hem gedood. De dienaar vertrok. Hij zei het aan zijn meester. Zijn meester zei: Wellicht hebben zij hem niet herkend. Hij zond een andere dienaar. De pachters sloegen hem ook. Toen zond de meester zijn zoon. Hij zei: Misschien zullen ze hem, mijn zoon, eerbiedigen. Daar die pachters wisten dat hij de erfgenaam van de wijngaard was, grepen ze hem en doodden hem. Wie oren heeft, hore!

66 Jezus heeft gezegd: Toont mij de steen die de bouwlieden verworpen hebben: hij is het, de hoeksteen.

67 Jezus heeft gezegd: Hij die het Al kent als hij van zichzelf beroofd wordt wordt hij van het Al beroofd.

68 Jezus heeft gezegd: Weest gelukkig als men u haat als men u vervolgt, en men zal nergens een plaats vinden op de plek zelf waar men u vervolgd heeft.

69 Jezus heeft gezegd: Zalig zijn zij die in hun hart vervolgd werden. Zij zijn het, in waarheid, die de Vader gekend hebben. Zalig de hongerigen want men zal de buik verzadigen van wie wil.

70 Jezus heeft gezegd: Als gij dat, wat gij hebt, in u zult voortbrengen zal het u redden. Als gij dat niet in u hebt zal dat, wat gij niet in u hebt, u doden.

71 Jezus heeft gezegd: Ik zal dit huis omverwerpen en niemand zal het weer kunnen opbouwen.

72 Iemand zei tot hem: Spreek tot mijn broeders opdat ze de goederen van mijn vader met mij delen. Hij zei hem: Mens, wie heeft van mij een verdeler gemaakt? Hij keerde zich tot zijn discipelen, hij zei hun: Ben ik dan een verdeler?

73 Jezus heeft gezegd: Het is waar dat de oogst overvloedig is maar de arbeiders zijn zeldzaam. Vraagt de meester dus dat hij arbeiders stuurt naar de oogst.

74 Hij heeft gezegd: Meester, velen staan rond de put maar niemand in de put.

75 Jezus heeft gezegd: Er zijn er velen die bij de deur staan maar het zijn de éénlingen die het bruidsvertrek zullen binnengaan.

76 Jezus heeft gezegd: Het Rijk van de Vader is vergelijkbaar met een koopman die een vracht goed had op het ogenblik dat hij een parel vond. Die koopman was wijs, hij verkocht de vracht en kocht de unieke parel. Gij ook, zoekt voor uzelf de schat die niet vergaat die daar ligt waar de mot niet komt om te eten en waar de worm niets vernielt.

77 Jezus heeft gezegd: Ik ben het licht dat op hen allen rust. Ik ben het Al. Het Al is uit mij gekomen en het Al is tot mij geraakt. Kliëft het hout en ik ben dáár. Heft de steen: dáár zult gij mij vinden.

78 Jezus heeft gezegd: Waarom zijt gij naar de velden gegaan? Om een riet te zien, bewogen door de wind en om een mens te zien, die fijne kleren draagt? Dáár zijn uw koningen en uw groten der aarde zij dragen fijne kleren en zij zullen de waarheid niet kunnen kennen.

79 Een vrouw in de menigte zei hem: Zalig de buik die u gedragen heeft en de borsten die u gevoed hebben! Hij zei haar: Zalig zij die het woord van de Vader gehoord hebben en het in waarheid bewaard hebben! Want er zullen dagen zijn dat gij zult zeggen: Zalig de schoot die niet ontvangen heeft en de borsten die geen melk hebben gegeven.

80 Jezus heeft gezegd: Wie de wereld heeft gekend heeft het lichaam gevonden, maar wie het lichaam heeft gevonden de wereld is hem niet waardig.

81 Jezus heeft gezegd: Wie rijk geworden is hij worde koning en wie macht heeft hij verzake.

82 Jezus heeft gezegd: Wie dicht bij mij is, is dicht bij de vlam en wie ver van mij is, is ver van het Rijk.

83 Jezus heeft gezegd: De beelden openbaren zich aan de mens en het licht dat ze bevatten is verborgen. In het beeld van het licht des Vaders wordt het licht ontsluitend en zijn beeld zal verborgen worden door het licht.

84 Jezus heeft gezegd: De dagen dat gij uw vorm ziet verheugt gij u. Maar als gij uw oerbeelden zult zien die in de oorsprong in u waren die noch sterven noch zich openbaren o, hoeveel zult gij dan verdragen!

85 Jezus heeft gezegd: Adam spruit voort uit een grote macht en een grote rijkdom, en hij is u niet waardig geweest. Want was hij waardig geweest hij zou de dood niet gesmaakt hebben.

86 Jezus heeft gezegd: De vossen hebben hun holen en de vogels hun nest maar de Zoon van de mens heeft geen plaats om zijn hoofd neer te leggen en te rusten.

87 Jezus heeft gezegd: Ellendig is het lichaam dat afhangt van een lichaam en ellendig de ziel die afhangt van deze beide.

88 Jezus heeft gezegd: De engelen zullen naar u komen met de profeten en zij zullen u geven wat u toekomt. Gijzelf, wat ge in uw handen hebt, geeft het hun en bedenk het volgende: op welke dag zullen ze komen om te ontvangen wat hun toekomt?

89 Jezus heeft gezegd: Waarom reinigt gij het buitenste van de schaal? Begrijpt gij niet dat wie het binnenste geschapen heeft ook het buitenste schiept?

90 Jezus heeft gezegd: Komt tot mij omdat mijn juk goed is en zacht mijn gezag en gij zult voor uzelf de rust vinden.

91 Ze zeiden hem: Zeg ons wie gij zijt opdat wij in u geloven. Hij zei hun: Gij doorgrond het aanschijn van hemel en aarde en Hem die voor u staat gij herkent hem niet en dit ogenblik: gij kunt het niet waarden.

92 Jezus heeft gezegd: Zoekt en gij zult vinden. Maar de dingen waarover gij mij in die dagen hebt ondervraagd terwijl ik ze u toen niet gezegd had, vandaag wil ik ze zeggen en gij vraagt er niet naar.

93 Geeft niet aan de honden wat rein is uit angst dat ze het op de mesthoop gooien. Werpt geen paarden voor de zwijnen uit angst dat ze er vuilnis mede maken.

94 Jezus heeft gezegd: Wie zoekt zal vinden en wie klopt, hem zal opgedaan worden.

95 Jezus heeft gezegd: Als gij geld hebt leen niet uit tegen rente maar geeft aan wie niet teruggeven zal.

96 Jezus heeft gezegd: Het Rijk van de Vader is vergelijkbaar met een vrouw: ze nam een weinig zuurdesem en verborg hem in het deeg en maakte er dikke broden van. Wie oren heeft, hore!

97 Jezus heeft gezegd: Het Rijk van de Vader is vergelijkbaar met een vrouw die een kruik droeg vol meel en ging op een lange weg. Het oor van de kruik brak het meel verspreidde zich achter haar op de weg. Daar ze het niet wist kon ze er niet droef om zijn. Thuisgekomen zette ze de kruik op de grond: ze vond haar leeg.

98 Jezus heeft gezegd: Het Rijk van de Vader is vergelijkbaar met een man die een machtig man wilde doden. Thuis trok hij het zwaard uit de schede en stootte het dóór de muur om te weten of zijn hand betrouwbaar was. Dan doodde hij de machtige man.

99 De discipelen zeiden hem: Uw broeders en uw moeder staan buiten. Hij zei hun: Zij die op deze plaats de wil van mijn Vader verrichten zij zijn mijn broeders en mijn moeder, zij zijn het die in het Rijk van mijn Vader zullen binnengaan.

100 Zij toonden Jezus een goudstuk en zeiden hem: De mannen van Caesar eisen belasting van ons. Hij zei hun: Geeft Caesar wat van Caesar is geeft God wat van God is en wat van mij is, geeft het mij.

101 Wie vader en moeder niet haat zoals ik zal mijn discipel niet kunnen worden en wie vader en moeder niet liefheeft zoals ik zal mijn discipel niet kunnen worden. Want mijn moeder baarde mij voor de dood maar mijn ware Moeder heeft mij het leven geschonken.

102 Jezus heeft gezegd: Wee de Farizeeën! Zij lijken op een hond liggend in de voerbak der ossen: hij eet niet noch laat hij de ossen eten.

103 Jezus heeft gezegd: Zalig de mens die weet waar en wanneer de rovers binnenbreken zodat hij zal opstaan zijn krachten verzamelen zijn lendenen omgorden vóór ze binnenkomen.

104 Ze zeiden hem: Kom, laten we vandaag bidden en vasten. Jezus zei: Welke zonde heb ik dan begaan of waardoor ben ik overwonnen? Maar als de bruidegom het bruidsvertrek verlaat dan is het tijd om te vasten en te bidden!

105 Jezus heeft gezegd: Hij die de Vader en de Moeder kent, zal men hem hoerengjong noemen?

106 Jezus heeft gezegd: Als gij van twee één zult maken zult gij Zoon van de mens zijn en indien gij zegt: Berg, verwijder u, hij zal zich verwijderen.

107 Jezus heeft gezegd: Het Rijk is vergelijkbaar met een herder die honderd schapen had. Een onder hen, het dikste, verdween. Hij liet de negenennegentig hij zocht het ene tot hij het gevonden had. Na de beproeving zei hij tegen het schaap: Ik wil u meer dan de negenennegentig!

108 Jezus heeft gezegd: Wie van mijn mond drinkt zal zijn als ik. Ik ook, ik zal hem zijn en wat verborgen is zal hem openbaar worden.

109 Jezus heeft gezegd: Het Rijk is vergelijkbaar met een mens die in een veld een verborgen schat had waar hij niets van wist. En bij zijn dood liet hij het veld aan zijn zoon. De zoon wist niets, hij nam het veld en verkocht het. En hij die het gekocht had kwam. Terwijl hij ploegde vond hij de schat en hij begon geld uit te lenen tegen rente aan wie hij wilde.

110 Jezus heeft gezegd: Wie de wereld gevonden heeft en rijk geworden is hij ver-zake de wereld.

111 Jezus heeft gezegd: De hemelen zullen zich voor uw ogen oprollen evenals de aarde en de Levende, gesproten uit de Levende zal dood kennen noch angst, omdat Jezus zegt: Wie zichzelf vindt de wereld is hem niet waardig.

112 Jezus heeft gezegd: Ellendig het vlees dat van de ziel afhangt! Ellendig de ziel die van het vlees afhangt!

113 Zijn discipelen zeiden hem: Het Rijk, op welke dag zal het komen? - Het is niet door uit te kijken dat men het zal zien komen. Men zal niet zeggen: Kijk, het is hier! of: Zie, dit is het ogenblik! Maar het Rijk van de Vader spreidt zich over de aarde en de mensen zien het niet.

114 Simon Petrus zei hun: Dat Mariam vanuit ons midden wegga omdat vrouwen het leven niet waardig zijn. Jezus zei: Ziet: ik zal ze tot mij halen om haar mannelijk te maken opdat ook zij een levende geest zou zijn, u, mannen, gelijk. Want elke vrouw die mannelijk zal worden zal intreden in het Rijk der Hemelen.